

Rapport från Köpenhamnavtalets XXXIV plenum i Ebeltoft 25-26 augusti 2004

1. Mötets öppnande

Lars H Hansen öppnade mötet och hälsade välkommen till Ebeltoft. I sitt öppningsanförande betonade han vikten av Köpenhamnsavtalets möjlighet till utbyte av information och erfarenheter vad gäller bekämpning av oljeolyckor till havs.

I mötet deltog delegater från alla avtalsländer inom Köpenhamnsavtalet.

2. Val av ordförande för mötet

Peter Poulsen från SOK i Danmark valdes till ordförande för mötet. Sekreterare för mötet var Maj Britt Åkesson.

3. Godkännande av dagordningen

Dagordningen godkändes efter justeringar.

4. Information om mötesarrangemangen

Danmark, Peter Poulsen informerade om de praktiska mötesarrangemangen och programmet för plenum mötet.

5. Rapporter

5.1 Rapport från arbetsgruppen

Arbetsgruppens sekreterare Maj Britt Åkesson gick igenom arbetsgruppens årsrapport punkt för punkt varefter resp. ansvarigt land redogjorde enligt följande:

5.1.1 Framtidens kommunikationsmedel

Finland informerade om kommunikationssystemet "Virve" och ROT-systemet.

Sverige arbetar vidare med att rätta till kommunikationsfrekvenserna mellan ledningscentraler och fartyg enligt schemat i Kph-manualen kap 4.4. Problemet med mottagningen på vissa VHF frekvenser i vissa områden medför inga ändringar i manualen.

Sverige informerade om kommunikationssystemet RAKEL. Kustbevakningen kommer att utrusta samtliga fartyg, ledningscentraler och enheter med detta system.

Plenum vill att AG fortsätter följa utvecklingen inom området "kommunikation" och att Sverige fortsätter informera om RAKEL.

5.1.2 Status gällande kemiska och biologiska bekämpningsmedel

Norge informerade om uppdraget att följa utvecklingen inom biologiska medel och utvecklingen inom området för dispergeringsmedel. Efter ett seminarium i Sverige framkom det att utvecklingen för användande av dispergeringsmedel är stor. Ag bör därför fortsättningsvis följa utvecklingen och rapportera till Plenum. Förslag lämnades att ett nytt seminarium/workshop anordnas av Norge med hjälp av SINTEF.

Plenum bad Ag fortsätta följa utvecklingen och hålla sig informerad om projektarbetet. Ag skall rapportera vidare till plenum hur situationen utvecklas inom ad hoc gruppen, och söka medel för workshopen hos NMR.

5.1.3 Uppdatering av manualen

Uppdatering har skett enligt beslut efter plenum 2003. Samtidigt har även hemsidan uppdaterats.

5.1.4 Förbud mot utpumpning av olja i sjön

Finland informerade om Östersjöns klassificering som PSSA.

Sverige informerade om operation ”Gladis”. Vattenföroreningsavgift togs ut som följd av utsläppet.

Plenum uppmanade AG att följa med utvecklingen på området och hålla plenum informerad. Länderna bör fortsätta informera i dokumenterad form till plenum nästa gång om sina resp. erfarenheter.

5.1.5 Provtagning av olja

Arbetet fortgår med att ta fram instruktioner för handhavande av den svenska provtagningsbojen och transponder till densamme. Sverige använder idag som standard provtagningsbojen utrustad med transponder.

Plenum bad AG fortsätta följa med utvecklingen på området och att Sverige fortsätter informera plenum om utvecklingen av provtagningsbojen.

5.1.6 Regionala planer (S)

Sverige som lead country redovisade de övningar som skett. En kort information om kommande övningar lämnades också.

Önskemål om att den regionala beredskapsplanen för operativt samarbete mellan KBV och KyV även skall gälla SOK i Danmark, med hänsyn till gemensamma vatten, lämnades av Norge (lead country).

Förslag på utkast till avtalet delades ut till samtliga plenums deltagare. Vaktsystem och möjlighet till assistans m.m. finns som tillägg i avtalet.

Plenum godkände förslaget och bad AG fortsätta att följa med situationen inom regionerna. Sverige resp. Norge fortsätter informera om området.

5.1.7 Användning av IT inom Köpenhamnavtalet

Ag informerade om behovet av information på engelska på kph-avtalets hemsida.

Förslag väcktes om att översätta avtalet till engelska. Det föreslogs då att Danmark hjälper till med översättningen för att få med den juridiska aspekten eftersom originalet är på danska.

Förslag lämnades av Ag att Köpenhamnsavtalets hemsida även har länkar till resp. lands hemsida.

Plenum godkände förslaget att översätta avtalet till engelska och att sekreteraren för frågan vidare med Danmark. Plenum beslutade även att länkar till berörda länder läggs in enligt förslaget och hemsidan ska hållas uppdaterad via sekreteraren.

5.1.8 Skeppsvrak med olja och kemikalier

Finland:

Finland uppdaterade plenum om vraket ”Coolaroo”.

Norge:

Norge informerade om ubåten "U864", ett vrak från andra världskriget, som har kvicksilver ombord. U864 ligger på 140 meters djup.

Fartyget "Gudrun Gisladdottir" är tömd på olja och arbetet med vraket klassas därmed som slutfört eftersom den inte utgör någon miljöfara.

Plenum ansåg att med tanke på den erfarenhet och kunskap som arbetet med U 864 kommer att ge, bör dokumentation av arbetet lämnas av Norge på nästa Ag-möte som planeras till våren 2005 i Sverige. För övrigt bad Plenum Ag att följa med utvecklingen på området och rapportera vidare till plenum även i fortsättningen.

5.1.9 Nödlossningsövningar

Lead country Norge berättade om nödlossningsövningen i Bodö 2003. Norge informerade om nästa nödlossningsövning, i Stavanger.

Plenum tackade för rapporten och bad Ag fortsätta att följa med vad som sker på området och rapportera till plenum.

5.1.10 Certifiering av oljebekämpningsutrustning

Försök att certifiera länsutrustning pågår och vidare information kommer att lämnas allteftersom arbetet fortskrider. Certifieringen innebär att man genom att utföra standardiserade tester kan ge varufakta om produkterna och information om deras beteende i olika förhållanden (typ av oljor, väder, vind). Frågan om kostnaden för certifieringen är ännu inte besvarad.

Plenum tackade för informationen och bad Ag följa arbetet i projektet och rapportera vidare till plenum.

5.2 Rapport från ad hoc gruppen "pumpning av hög viskösa oljor"

Sverige redogjorde för ad hoc gruppens arbete. Tester som är genomförda inom området högviskösa oljor kommer att sammanställas för att klargöra om behov av ytterligare tester föreligger. Ag föreslog att ad hoc gruppen inbjuder samtliga kph-avtalsländer till en test och workshop i Horten 2005.

Plenum beslutade att Ag får i uppdrag att fortsättningsvis lämna rapporter i dokumenterad form och att nödvändiga medel söks hos NMR.

5.3 Rapport från ad hoc gruppen "kemikalie"

Norge informerade om "ad hoc kem" förslag till textändringar i manualen (kap 3.1, 3.1.5, 3.4.5, 3.4.6, 3.5 och tillägg med 3.7) och begäran att alla parter skickar in sina nationella kemikaliekapitel 4 till sekreteraren för komplettering i manualen. Textändringarna innebär bl.a. att "kemikalie" tillförs genomgående i manualen vilket då förtydligar att kph-avtalet arbetar med både olja och kemikalier.

Ag föreslog att ad hoc kem anordnar en workshop för att utveckla en "table-top" med målsättning att utveckla kunskapen inom området "kemikalieolyckor till sjöss". Tabletop-övningen skall resp. avtalsland kunna tillämpa för test inom den egna beredskapsorganisationen.

Plenum beslutade att godkänna föreslagna textändringar för följande kapitel; 3.1, 3.1.5, 3.4.6, 3.5 och 3.7. Kapitel 3.4.5 godkändes med undantag av kemikaliedefinitionen, som skall hänvisa till IMO/MARPOL:s kemikaliedefinition, ändringen åtgärdas av Norge.

Plenum bad samtliga parter snarast skicka sekreteraren nödvändig information till kapitel 4. Plenum godkände för övrigt förslaget att anordna en workshop och Norge fortsätter som lead country men Sverige arrangerar workshopen. Gruppen ska i arbetet även använda sig av kunskapen som finns i övriga Europa. Arbetet rapporteras på nästa plenum 2005.

5.4 Ad hoc "beredskapsanalys" (N)

Norge fortsätter sitt arbete enligt uppdraget från plenum 2003 att leda en ad hoc grupp för att göra en beredskapsanalys för Skagerrak och Kattegattsområdet.

Plenum vill att ad hoc gruppen fortsätter och att man vid behov ansöker om medel hos NMR enligt tidigare beslut.

6. Aktuell information från parterna

6.1 Danmark

Danmark informerade om sin nya beredskapsplan som består av 2 delar; del I huvudplanen och del II beredskapsmanualen. Man kan hämta information om beredskapsplanen, operationer, statistik m.m. på www.sok.dk/havmiljo/.

6.2 Finland

Finland informerade om anskaffningen av fartyg kombinerade med isbrytare för bekämpning av olja och kemikalier.

Vidare informerade Finland om oljeskyddsfondens verksamhet t.ex. fartyget Seili. Det kommunala oljebekämpningsuppdraget flyttas till det regionala räddningsväsendet och en kompetenscenter skall upprättas.

Plenum beslutade att Finland skall hålla dem informerade om fartygs-ärendet.

6.3 Norge

Norge redogjorde för KyV beredskapsplan mot utsläpp. Samarbetsavtal finns mellan Norge och Ryssland för övningar och utveckling av utrustning.

Övningen "Barents Rescue" 2005 kommer att äga rum i september månad i Honningsvåg. Den kommer att omfatta sök/evakuerings beredskap och övning med oljebekämpningsutrustning.

En systematisk analys av oljebekämpningsutrustningars tekniska och operationella tillstånd pågår.

Operation "Rocknes" 2004 redovisades. Orsaken till olyckan är ännu okänd eftersom omständigheterna kring olyckan med lugnt väder, det var ett nytt fartyg och att trafikleden är välkänd och säker.

6.4 Sverige

Sverige informerade om operation "Herakles", olja i is operation. Operationen visade sig bli tidskrävande. Olja i is är ett område som behöver utvecklas.

En uppdatering om projektet med nya fartyg KBV 001-003 gavs av Sverige. Det är tänkt att fartygen skall kunna fungera som kombinerade miljöskydds- och övervakningsfartyg.

Avrapportering kommer fortlöpande från Sverige om fartygen.

Broschyr delades ut från Sverige om oljedriftmodellen "Sea Track Web".

6.5 Island

Presentation av den nya organisationen och dess olika ansvarsområden lämnades av Island.

Redovisning av operation "Baldvin Þorsteinsson".

7. Orientering av nationella föroreningsrapporter samt statistik

Samtliga länder redovisade sin statistik utifrån sina rapporter. Olikheterna i rapporterandet ledde till plenums begäran att Ag skall ta fram ett enhetligt rapporteringssystem för samtliga parter.

Plenum beslutade att Ag skall arbeta fram en mall för statistik rapporteringen för samtliga parter inom kph-avtalet.

8. Statusen inom andra avtal

8.1 Bonn agreement

Bonn-avtalets nya colour-code "BAOAC" (Bonn Agreement Oil Appearance Code) presenterades av Norge (lead country). En standardmall håller på att arbetas fram för att användas vid begäran om assistans.

8.2 HELCOM

Finland redovisade övningen "BALEX-DELTA" 2004, och informerade att arbetet med subregional plans "riskanalyser" fortsätter. Analysen skall klarlägga bl.a. luckor i bekämpningsförmågan, förbättring av respons metoderna, nödlösning, flyg och strandbekämpning.

Finland redovisade CEPCO-NORTH och dess erfarenheter. Syftet med CEPCO är att kunna ta fartyg red-handed varför det skall finnas fartyg med i operationerna.

8.3 EU

Sverige som lead country informerade om EU frågan om huruvida EU skall ha egna fartyg för miljöbekämpning eller ej.

8.4 Arktiskt samarbete

EPPR projekt circumpolar map är på väg att färdigställas enligt uppgifter från Norge.

8.5 SWEDENGER planen

SWEDENGER-planen är implementerat och en emergency towing plan håller på att arbetas fram i SWEDENGER-området tillsammans med Polen. Enligt ett schema skulle man kunna ha ständig beredskap i området.

8.6 OPRC/IMO

Sverige informerade att OPRC/IMO protokollet för oljebekämpning nu även innefattar kemikalier.

8.7 Finland-Ryssland/NORBRIT

Finland redogjorde för bilaterala avtalet vilket ger möjlighet till övningar mellan Ryssland-Finland och Finland-Estland som skett under 2003. Norge berättade om NORBRIT avtalet.

8.8 Offshore verksamhet

Norge vidareutvecklar synen på miljöpåverkan i samband med offshore-verksamhet tillsammans med näringsliv för att få en helhetssyn på området. 2006 övning med emergency towing blir i Hammarfest området. Transporteringsmöjligheterna av Transrec med lastbil arbetar Norge vidare med likaså håller oljebekämpningsproblemet i mörker på att utvecklas.

9. Operativa övningar/alarmeringsövningar

Finland visade även sitt förslag till blanketten för avrapportering av genomförda POLREP-NORDIC:s övningar.

Norge redogjorde för regionövningen "BREVIK" mellan Norge-Kustbevakningen Region Väst enligt överrensstämmelse med Kph-avtalet.

Plenum godkände Finlands förslag efter smärre justeringar enligt överenskommelse på mötet.

10. Övningsöversikt 2002/2003

Ag föreslog att till övningsöversikten lägga operativa övningar mellan N-S-Dk.

Förslaget godkändes av plenum.

11. Arbetsgruppens uppgifter

Arbetsgruppens uppgifter för kommande året gicks igenom av plenum enligt det dokument som sekreteraren förberett och bilägger protokollet.

12. Övrigt

- 1) Ag föreslog att inte mera ta upp strandsanering som ett av kph-avtalets arbetsområde.

Plenum godkände förslaget.

- 2) Perioden för nuvarande sekreterare avslutas och föreslog att Maj Britt Åkesson, Sverige fortsätter i ytterligare en period.

Plenum godkände förslaget.

- 3) Plenum föreslog att eftersom man inom Norge håller på att undersöka och klarlägga de Ryska oljor som transporteras från ryska hamnar ombads Norge även utröna de fysikaliska egenskaperna hos de oljor som även transporteras från Finska viken.

Plenum godkände en ad hoc grupp att arbeta med frågan om "Ryska oljor".

- 4) Det föreslogs av Ag att plenum mötet senareläggs årligen, lämpligen till vecka 43.

Plenum godkände att Kph-avtalets plenum möten planeras till vecka 43 årligen fr.o.m. 2005.

- 5) Efter uppgifter om att det förekommer flygningar av resp. land vid samma tillfälle föreslogs det att 3 mini-CEPCO utförs i Skagerrak mellan länderna N-S-Dk. Sverige väckte frågan via Ag om huruvida det är möjligt att få stående diplomatiskt tillstånd för flygningar över varandras territorialvatten inom Kph-avtalet.

Plenum godkänner förslaget att övningarna genomförs under 2005. Plenum bad samtliga parter inom Kph-avtalet att på nästa Ag, våren 2005, ge besked huruvida det är möjligt att få stående diplomatiskt tillstånd för flyget eller inte.

- 6) Det föreslogs att en broschyr om Kph-avtalet tas fram. Broschyren skall kunna användas på mässor, konferenser och liknande.

Plenum beslutade att Ag får i uppdrag att ställa samman förslag som de godkänner.

7) Plenum föreslog att samtliga medelsansökningar till NMR listas enligt prioritet av Ag.

Förslaget godkändes av samtliga.

13. Plenum 2005

Norge tackade Danmark för värdskapet under 2004 plenum och hälsade välkommen till Ålesund, vecka 43, 2005.

14. Mötets avslutande

Ordförande avslutade mötet och tackade alla för ett gott möte och fina mötesarrangemang.